

פעולת יום ירושלים

מטרות

- ציון יום ירושלים בקן
- לימוד: למה בכלל מציינים את יום ירושלים ומה מסמלת העיר מאז ועד היום?

עזרים

- ריבועי "הכותל" מודפסים, גזורים ומוחבאים ברחבי החדר (נספח א')
- סרטון שחרור ירושלים מוכן לאחר הרצת פרסומות.
- נספח ב' אחד גזור ואחד שלם.
- פתקים ועפרונות

מהלך

1. משחק פתיחה (10 דקות):

לפני תחילת הפעולה מחביאים ברחבי החדר "לבנים" עליהם סימלי העיר (נספח א'). לאחר הצגת הנושא על הקבוצה לחפש את הלבנים ולבנות מהם כותל.

2. חברותא: שחרור הכותל (20 דקות)

הקשר של עם ישראל לירושלים לא התחיל ב-1967 עם שחרור הכותל ולא עם קום המדינה, הוא התחיל לפני אלפי שנים - בהבטחה של אלוהים על הר המוריה. מאז עקדת יצחק ובניית בתי המקדש, ההר הזה הפך ללב הפועם אליו רצו כל יהודי העולם להגיע וסביבו להתאחד. גם כששליטים זרים הגלו אותנו מארצנו, נשבענו "אם אשכחך ירושלים" והמשכנו (או יותר נכון אבותינו המשיכו) לחלום על הרגע שבו נחזור אל האבנים האלו. עם קום המדינה ולאחר מלחמת השחרור הצד המזרחי של ירושלים, ובו הכותל, נכבשו על ידי ירדן (שהייתה אז מדינת אויב, אפילו לא יכלנו לבקר שם). בסרטון שנראה עכשיו, תראו את הרגע שבו ההבטחה העתיקה הופכת למציאות. הצנחנים שמגיעים לכותל הם לא רק חיילים - הם הנציגים של כל הדורות שעמדו והתפללו לחזור להר הבית. בואו נראה את הרגע שבו הבית והעם התאחדו מחדש.

קישור לסרטון שחרור הר הבית-[כאן](#)

דיון (בחרו 2-4 שאלות)

- איך הרגשתם לראות את הסרטון?
- מישהו בסרטון אומר שהוא לא דתי והוא עדיין ממש מתרגש, למה לדעתכם זה כל כך נוגע לו?
- יש מישהו שסבא וסבתא שלו סיפרו לו על יום השחרור, מה ההם סיפרו?
- במשך מאות שנים יהודים יכלו רק לחלום על הרגע הזה. איך ההרגשה לדעת שהיום ירושלים פתוחה לכולנו, ושנחנו יכולים לבקר בכותל מתי שרק נרצה?
- הרב גורן תוקע בשופר והחיילים שרים. מה השופר מסמל עבורכם ברגע כזה?
- **היום, כשאנחנו כבר לא צריכים לשחרר את ירושלים עם נשק, איך אנחנו יכולים להמשיך ולשמור על הקשר והחיבור שלנו לעיר ולמסורת?**

3. מתודה - ההיסטוריה של ירושלים (30 דקות)

כמו שאמרנו ירושלים הובטחה לעם ישראל עוד לפני שהיו יהודים וגם לא עם ישראל, אלא כשאלוהים פנה לראשונה לאברהם אבינו. היא גם לא הייתה ירושלים אלה הר המוריה. בוא נלמד קצת על כל מה שקרה בה מאז ועד היום: על הרצפה נפזר מאורעות, שנים והסברים. על החניכים לחבר בניהם בצורה נכונה (נספח א').

פעולת יום ירושלים

4. חוויה (25 דקות)

5. אופצייה א' - כותל של עשייה (מתאים יותר לד'ו')

בניית "כותל המשאלות והתודות": יוצאים החוצה. החניכים צריכים לאסוף אבנים מהשטח ולבנות "כותל" קטן. בין האבנים הם מכניסים פתקים: בצד אחד משהו שהם מאחלים לירושלים/למדינה, ובצד השני מה הדרך שבה הם יכולים לעזור להפוך את המשאלה למציאות. למשל: הלוואי שתהיה אחדות בעם/להיות תמיד נחמד לאנשים ולשמוע דעות שאני לא ממש מסכימ/ה איתן. הלוואי שכל החיילים יהיו שמחים ובטוחים/אכין חבילת שי לחייל בגבול...

אופצייה ב' - מחברים את ירושלים מחדש (יותר מתאים לז'ח')

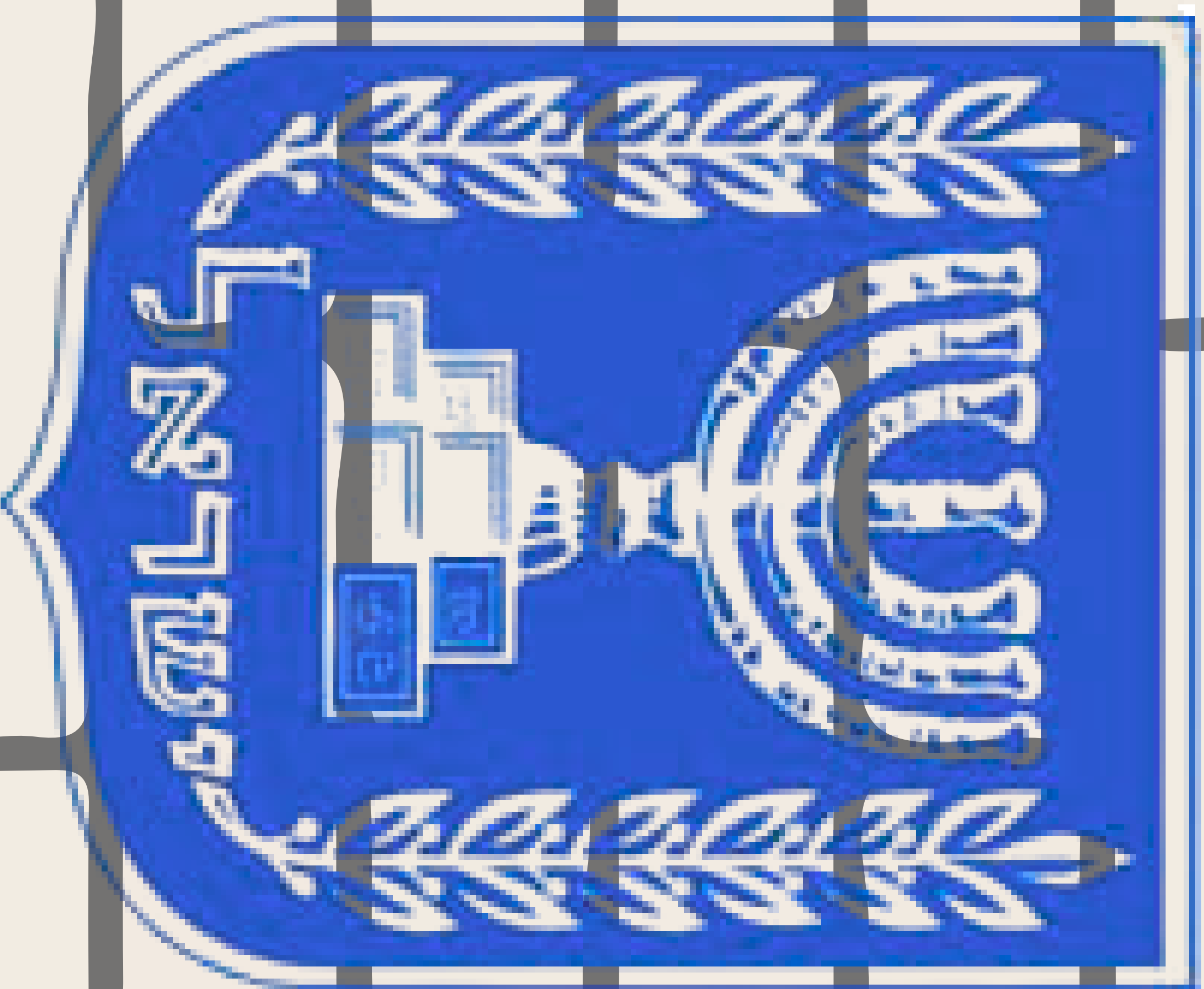
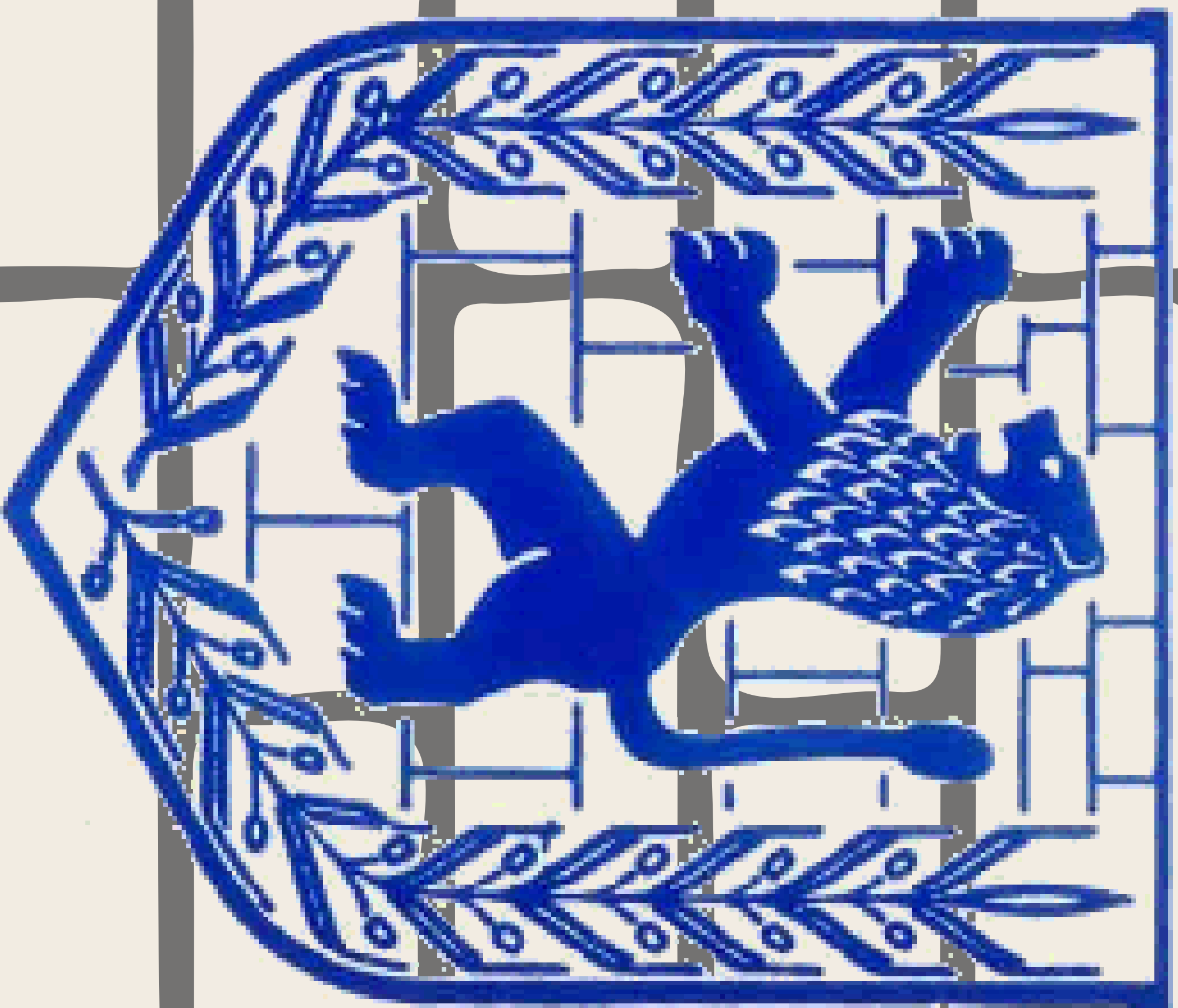
למרות שאחרי מלחמת ששת הימים ירושלים שהייתה חצויה בגדרות חוברה לה יחדיו, אבל גם היום אנחנו רואים שהעם מפולג והעיר מפולג. עלינו לחשוב איך לחבר אותה גם ברמה הערכית.

- החניכים מסתובבים בין 3 תחנות שנתלות בשטח. בכל תחנה מוצג אתגר. עליהם לקיים דיון קצר בקבוצה ולכתוב על הבריסטול פתרון מעשי אחד (לא רק "שיהיה שלום", אלא משהו שאפשר לעשות).
  - תחנה 1: אתגר האחדות. ירושלים מלאה באנשים שונים מאוד (דתיים, חילונים, יהודים, ערבים ונוצרים). מה אנחנו יכולים לעשות כדי שהשוני הזה לא יגרום למלחמות וסיכסוכים, אלא לחיבור?
  - תחנה 2: אתגר המרחק. הרבה בני נוער שגרים רחוק מירושלים מרגישים שהיא לא קשורה אליהם. איך אפשר לחזק את הקשר של הנוער בארץ לירושלים ולסיפור הציוני?
  - תחנה 3: אתגר המנהיגות. אם הייתם יכולים להקים פרויקט של "הנוער השומר" בתוך ירושלים או למען ירושלים - מה זה היה? (למשל: התנדבות בחקלאות עירונית, הדרכת סיורי מורשת לנוער וכו').
- אחרי כרבע שעה אוספים את החניכים. הקבוצה מתכנסת ליד הבריסטולים. כל חניך/ה מקבל/ת מדבקה או מסמן "V" ליד הפתרון הכי יצירתי והכי ישים. לוקחים את הפיתרון שקיבל הכי הרבה קולות ומנסים להבין יחד איך יש לנו כקבוצה את היכולת לעשות את זה.

5. סיכום (5 דקות):

מזמינים את החניכים לגשת לסבא וסבתא שלהם ולשאול אותם אם הם זוכרים את היום של שחרור הכותל ולשאול אותם איך זה היה ואיך הם הרגישו. אפשר לשאול גם את ההורים אם הם זוכרים איך סבא וסבתא שלהם היו מספרים על היום הזה.

דגל מעלתם

הסבר	נקודת ציון	זמן משוער / שנה
לאחר עקדת יצחק ה' מבטיח לאברהם: "כי ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים וירש זרעך את שער איביו." והתברכו בזרעך כל גויי הארץ" עם ישראל יחיה לעולמי עד, העם הזה ירש את הארץ בה אנו נמצאים. לעם תפקיד להביא טוב לעולם.	ההבטחה על הר המוריה	ימי קדם
שלמה המלך בונה את המרכז הרוחני והלאומי של עם ישראל.	בניית בית המקדש הראשון	המאה ה-10 לפנה"ס
ירושלים נחרבת על ידי הבבלים. תחילת גלות בבל והשבועה "אם אשכחך ירושלים".	חורבן בית המקדש הראשון	586 לפנה"ס
שיבת ציון. היהודים חוזרים מבבל ובונים מחדש את המקדש (ימי עזרא ונחמיה).	בניית בית המקדש השני	516 לפנה"ס
הרומאים מחריבים את ירושלים והמקדש. תחילת הגלות הגדולה בת 2,000 השנה.	חורבן בית המקדש השני	70 לספירה
לאורך 2,000 שנה, בכל ליל סדר ובכל תפילה, יהודים בכל העולם חלמו לחזור לירושלים. עם זאת קומץ יהודים חי בירושלים בכל זמן מאז הקמת בית המקדש הראשון ועד היום.	תפילת "לשנה הבאה בירושלים"	לאורך כל הגלות
השכונה היהודית הראשונה מחוץ לחומות העיר העתיקה (ביוזמת משה מונטיפיורי).	בניית "משכנות שאננים"	1860
תהלוכת פורים חגיגית ושמחה ברחובות העיר, המציינת את תחיית התרבות העברית בעיר.	העדלאידע הראשונה בירושלים	1920

1925	הקמת האוניברסיטה העברית	הנחת אבן הפינה על הר הצופים. ירושלים הופכת למרכז השכלה ורוח ציוני.
1948	מלחמת העצמאות והמצור	קרבות קשים על הדרך לירושלים. העיר במצור ורעב, שיירות מנסות לפרוץ פנימה.
מאי-48	נפילת הרובע היהודי	הלוחמים ברובע היהודי נכנעים ללגיון הירדני. העיר העתיקה נופלת בידי הירדנים. ליהודים אין גישה לכותל.
1949	הכרזת ירושלים כבירה	למרות המצב המורכב, דוד בן-גוריון מכריז על ירושלים כבירתה הרשמית של מדינת ישראל.
1948–1967	"הקו העירוני"-עיר חצויה	תקופה של 19 שנה שבהן ירושלים מחולקת בגדרות תיל וקירות בטון בין ישראל לירדן.
יוני 1967	מלחמת ששת הימים	צה"ל משחרר את מזרח העיר ואת העיר העתיקה בקרבות גבורה קשים.
7 ביוני 1967	"הר הבית בידינו"	ההכרזה המפורסמת של מוטה גור בקשר עם שחרור הכותל והר הבית ותקיעה ראשונה בשופר מזה עשרות שנים.
1980	חקיקת "חוק ירושלים"	הכנסת קובעת בחוק יסוד ש"ירושלים השלמה והמאוחדת היא בירת ישראל".
2002	מצעד הגאווה הראשון בעיר	צעדה של סובלנות וזכויות אדם. מסמל את הקשר של כלל הישראלים והיהודים לעיר.
2011	חניכת הרכבת הקלה	סמל להתחדשות העיר – רכבת מודרנית שמחברת בין השכונות השונות והופכת את העיר לנגישה.
2018	העברת שגרירות ארה"ב	הכרה בינלאומית רשמית של המעצמה הגדולה בעולם בירושלים כבירת ישראל.
2018	צעדת הנוער "תנו לגדול בשקט"	בני נוער מעוטף עזה צועדים ברגל לירושלים בדרישה לשינוי המציאות הביטחונית בדרום.